

РЕЦЕНЗИЯ

от доц. д-р Калина Христова Христова щатен преподавател и ръководител на департамент „Изящни изкуства“, Нов български университет, 8.2 Изобразително изкуство

на материалите, представени за участие в конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент“ на Нов български университет, Бакалавърски факултет, департамент „Изящни изкуства“, гр. София

по област на висше образование 8. Изкуства професионално направление 8.2 Изобразително изкуство (плакат, графично оформление на книга, калиграфия)

В конкурса за „доцент“, обявен в Държавен вестник, ДВ бр. 65/12.08.2022 г. за нуждите на департамент „Изящни изкуства“ като единствен кандидат участва асистент д-р Дамян Красимиров Дамянов, Нов български университет.

I. Общо представяне на процедурата и кандидата (Оценка за съответствие с минималните национални изисквания и изискванията на Национална художествена академия)

Асистент д-р Дамян Дамянов е завършил и бакалавърската, и магистърската си образователни степени в Национална художествена академия в специалност „Плакат и визуална комуникация“, факултет за Изящни изкуства. През 2019 г. под (мое) ръководството на доц. д-р Калина Христова, той успешно защитава дисертационния си труд на тема: „Типографски плакат. Смесови и формални връзки, и трансформации между текст и изображение в изкуството на плаката в края на ХХ и началото на ХХІ век“ в Нов български университет, докторска програма „Визуално-пластични изкуства“.

Съдържанието на представения от ас. д-р Дамян Дамянов хабилитационен труд обхваща ключови проекти от последните няколко години от творческата му работа в областта на илюстрацията и оформлението на книги. В писменото си резюме той се фокусира върху неизменната, но все така специфичната тема за визуалния превод на

литературен текст. Тема, която е видимо в центъра на неговите и научни творчески интереси, като илюстратор и художник. Представените авторски печатни издания с подчертано илюстративен характер, както и публичните лекции и творчески задачи, с които кандидата се представя, разкриват и същинския му творчески потенциал.

Асистент д-р Дамян Дамянов напълно отговаря на минималните изисквания за заемане на академичната длъжност „доцент“ на Нов български университет, гр. София, а и на ЗРАСРБ по област на висше образование 8. Изкуства професионално направление 8.2 Изобразително изкуство (плакат, графично оформление на книга, калиграфия).

II. Обща характеристика на дейността на кандидата (Изследователска (творческа) дейност и резултати)

Професионалната реализация на кандидата е свързана освен с преподавателска дейност по специалността, така и с множество авторски проекти в областта на илюстрацията, плаката и оформлението на книга, пощенската марка и калиграфията. Дамян Дамянов е утвърден автор с изключително богат арсенал от визуални изкази – той е умел разказвач на истории, и историята са изключително синтезирани и графични, но и богати на разнообразни илюстративни подходи. Той вибрира между четката и туша, перото или акварела, и като че ли за него няма невъзможни изобразителни предизвикателства. Д-р Дамян Дамянов определено е един от най-продуктивните съвременни автори в областта на оформлението на книга и илюстрацията, специфичните типографски и калиграфски стилове. Работи като основен художник на издателство „Сиела“, но също така и на други успешни издателства като „Колибри“, „Лист“, „Кръг“ и др. Тази му обвързаност с издателската дейност му дава възможност да реализира огромен брой корици на книги в най-разнообразни жанрове. Така работата на Дамян превръща кориците на книгите в цветна градина, в която всяко цвете има своя

неповторима окраска и аромат, всички са различни, неповторими. Тук ще си позволя да спомена и едно от същинските художествени предимства на Дамянов, а именно – да бъде разпознаваем, без сляпо да следва единна стилистика в работата си. Съгласявам се с него, че стилът е ограничение, ограничение, което той видимо не познава.

Представената като монографичен труд творческа дейност се състои от две смислови части. От една страна е представено към кандидатурата писмено резюме на кандидата на тема: „Визуалният превод на литературен текст. Изразни средства и изобразителен език в дизайна на корица на книга“. Текстът осветлява голяма част от артистично амплуа на Дамян Дамянов, неговите творчески търсения и твърдения, зад които стои много творческа практика, бих казала даже неуморен поток от идеи, при това реализирани.

През 2016 г. Дамян Дамянов реализира типографски проект с идеограми под наименованието „Под езика“, а през 2017 г. представя част от идеограмите в изложба на Моста на влюбените, НДК. Проектът получава и своята книжна версия през 2018 г. „Под езика“ е посветен на кирилската азбука графичен експеримент, който превръща буквите в графични знаци и така те се превръщат в идеограми. В представеното от Дамянов резюме също става въпрос за типографските решения, или както той ги нарича „буквите, които рисуват“. Ще се спра малко по-подробно на този проект, като един от акцентите в представянето на кандидата. Вероятно като много други проекти и този се е родил на някоя от страниците на тефтерите и скицниците, които Дамян винаги носи със себе си. Той ги складира грижливо, в тях отглежда идеи, които може да реализира по-късно. Въпреки, че един скицник винаги съдържа визуален брак, този материал е визуален дневник, на идеи, който има „своите интимни нюанси – разбира се – отново през рисунката.“¹

---

¹ <https://webcafe.bg/story/165892725-damyan-damyanov-za-krilata-na-impulsa-i-smelostta-koyato-dvizhi-izkustvoto.html>

В този проект оставаме убедени, че Дамянов ни говори със знаковите форми. Той говори визуално, чрез знаци. Той ги владее и успява да ги намери – разнообразни, стилизирани и контрастни визии, в които прозират и хуморът и графичният синтез, умело намерен в буквения знак. Но като че ли още по-важното предимство на този проект е неговата социализация.

Дамянов започва първите букви, които рисува като забавен експеримент, който постепенно се развива до две азбуки и той успява да го превърне и в социален, като кани хора, чиято работа харесва и моли всеки от тях да напише своя дефиниция на една от думите. Така неговата книга отразява не само думите, които са ни важни или *актуални*, но се превръща в огледало на времето, в което живеем. Изказано чрез думите на поканените и през въображението на Дамян.

Не може да се подцени и представянето му в областта на графичната илюстрация. Дамян Дамянов е постигнал съвършен графичен синтез в илюстрациите си и цялостното оформление на „Приказки“ от Оскар Уайлд на издателство „Сиела“ от ноември 2021 г. Това е и един от акцентите, според мен, в неговото творческо представяне (по група показатели В). В този проект Дамян Дамянов показва графичните си умения, като вкарва илюстрациите в особено синтезирана естетика, силно графични. Невероятно елегантно оформена книга с приказни илюстрации, точно както подхожда за Оскар Уайлд.

Второто авторско издание представено по конкурса е книгата за оцветяване, вдъхновена от „Малкият принц“ – „Нарисувай ми овца“. Дамян Дамянов реализира този авторски проект през 2015 г., след като в същата година илюстрира изданието на издателство „Сиела“ на „Малкият принц“ на Антоан дьо Сент-Екзюпери. В тази книга Дамянов се представя с пластични илюстрации, чрез които Принцът сякаш оживява.

Поредно доказателство, че Дамян Дамянов не се страхува от изобразителните предизвикателства и винаги търси естетичното, в своята работа – той е романтик.

Илюстраторът Дамянов създава книгата „Нарисувай ми овца“ за игра и оцветяване, подходяща за любители на игрите от 6 до 10 години, тя предлага различни задачи за развиване на въображението, фината моторика и любовта към четенето. Това прави и този проект толкова ценен, той е ориентиран към децата, по един увличащо графичен и синтезиран вид, но с презумцията за развитие на определени умения и знания у децата. Дамян включва в книгата и кръстословици, детективски задачи, поп-ъп картичка и дори настолна игра. На страниците откриваме цитати от „Малкият принц“, свързани с дадена задача, има множество идеи за хартиени макети – на овца, самолет, сандък, роза. Книгата „Нарисувай ми овца“ е за забавление на малки и големи.

III. Учебна и преподавателска дейност

Покритите от д-р Дамян Дамянов образователни степени му дават възможност да води аудиторни и извънаудиторни занятия в два от модулите на БП „Визуални изкуства“ (модул „Графика и илюстрация“ и модул „Плакат и рекламен дизайн“) в две от магистърските програми, предлагани от департамент „Изящни изкуства“ (МП „Плакат и комуникативен дизайн“ и МП „Илюстриране и графични технологии“).

Асистент д-р Дамян Дамянов има натоварена учебна програма – води множество лекции, както в общото образование, което предлага НБУ, така и в бакалавърска програма „Визуални изкуства“. Друга важна част от работата му е тази със студентите и въвличането им в творчески проекти и изложби.

Това е и един от основните приноси на представянето на кандидата – ас. д-р Дамян Дамянов – демонстрира изключително добър баланс между преподавателската си и творческа дейност, като последната представя кандидата като изключително добър

художник, с множество реализирани професионални и лични творчески проекти, но неговата преподавателска отдаденост го представят и като много добър педагог, преподавател с реален, много активен опит и творческо развитие.

IV. Административна и обществена дейност

Работата на асистент д-р Дамян Дамянов като автор над 1000 корици на книги е в основата на неговата обществена дейност. Подобряването на визулната среда, нейното *облагородяване*, укротяването на *безвкусицата* е благородна творческа мисия, която той изпълнява. Дамян Дамянов е носител на националната награда „Христо Г. Данов“ в раздел „Художник или дизайн и оформление на книга“ за 2021 г. и носител на националната награда „Константин Константинов“ за принос в детското книгоиздаване в категория „Илюстратор“ за 2017 г.

Работил е по множество пощенско-филателни издания, бил е художник в „Литературен вестник“, участвал е в „TedXVarna“, а напоследък е и част от новопоявилото се литературно списание „Текстил“. Проектът му „Под езика“, неговите идеограми, заживяват свой живот и в няколко изложби, които гостуват и в Европейската комисия в Брюксел, и Люксембург, като част от събитията, представящи България като домакин на Съвета на ЕС.

V. Лични впечатления от кандидата

Мога да изкажа личните си изключително положителни впечатления от гл. ас. д-р Дамян Дамянов, като колега и приятел, с когото имаме сходни цели като преподаватели и художници. Дамян е един от онези творци, които неуморно се грижат за *облагородяването* на средата, в която живеем, визуалната среда. И то не за да парадира

със своите умения или постижения, а защото наистина го е грижа, а и това е, което той може да прави – да рисува, постоянно. Смятам, че в настоящото си представяне той сам акцентира върху своите творчески *находки*. Представя се с богат арсенал от разнообразни проекти, които го представят доста широко като творец. За един истински плакатист и илюстратор чувството за хумор и умението за самоирония може да се каже, че са задължителни личностни качества. Дамян Дамянов ги притежава. Радвам се, че сме колеги и приятели, които уважават общи художествени и естетически ценности. Най-много оценявам изключително ерудираното поведение на Дамян – с колеги, студенти и приятели. За Дамян е валидно мнението, че художникът трябва да има богата обща култура, той не трябва да е изолиран нито от средата, в която живеем, нито от останалите изкуства. И Дамян е наистина такъв художник, с много богата обща култура и множество таланти, с който е наистина много приятно да общуваш. Умението му да *чува* и да приема *другостта* на идеите, да бъде търпелив и постоянен в усилията си да убеди, със средствата, с които борави, го превръща в наистина добър преподавател. Имам възможност да присъствам на някои от лекциите му и съм свидетел на положителната обратна връзка от студентите. Мисля, че това е наистина добър атестат за успеха на неговия преподавателски опит – открит и много подробен.

VI. Мнения, препоръки и бележки по дейността и постиженията на кандидата

Нямам критични забележки към общото представяне на кандидата.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

В заключение искам да изразя своето положително мнение за очертаните приноси в творчеството и научно-изследователска дейност на ас. д-р Дамян Красиморов Дамянов, както и извършваната от него преподавателска дейност, които отговарят на областта и професионалното направление на обявения конкурс. Призовавам уважаемите членове на научното жури да подкрепят кандидатурата му и да предложим пред Академичния съвет на НБУ ас. д-р Дамян Дамянов да бъде избран за „доцент“ по професионално направление 8.2. Изобразително изкуство (плакат, графично оформление на книга, калиграфия).

05.12.2022 г.

.....

/доц. д-р К. Христова/